

CONGRES DE ISTORIA FOTOGRAFIE LA VIENA

Dr. Adrian-Silvan IONESCU

În intervalul 6-8 noiembrie 2008, s-a desfășurat, la Viena, Congresul de Fotografie organizat la Academia Austriacă de Științe de Societatea Europeană pentru Istoria Fotografiei (European Society for History of Photography, abreviat ESHPh), cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la fondare.

În ședința de deschidere, salutul invitaților a fost rostit de dr. Anna Auer, președinte al ESHPh. Apoi a fost lansat impozantul volum de 527 pagini, bogat ilustrat, Jubilee - 30 Years ESHPh. Congress of Photography in Vienna, editat de Anna Auer și Uwe Schögl, în care erau incluse toate comunicările înscrise în program. Președintele centenarei Societății Fotografice Vieneze, Werner Sobotka, a oferit organizatorilor o diplomă de onoare pentru aniversarea ESHPh.

A urmat o interesantă masă rotundă ce avea drept subiect Piața de artă pentru fotografii și expoziții, moderată de Peter Weiermair, curator independent ce activează atât la Bolonia, cât și la Innsbruck și la care au lut cuvântul Gallus Pesendorfer, director adjunct al sucursalei vieneze a casei de licitații Sotheby și Friedrich Kiradi, șeful Fondului de Fotografie Artistică din Viena.

După prânz a început susținerea comunicărilor care, în prima parte, au fost dedicate exclusiv subiectelor de secol XIX. Rolf H. Krauss din Stuttgart a vorbit despre Karl May: Up towards the realm of the noble people. Winnetou's Photographic Ascension. Alistair Crawford, profesor de artă la Aberystwyth, Marea Britanie, a susținut comunicarea Robert Macpherson

1814-1872, the Final Proof. Istoricul de fotografie Michael Pritchard de la Universitatea De Montfort din Marea Britanie a ales un subiect mai tehnic pentru comunicarea sa, Photographic Manufacturing and the British Patent System 1839-1910.

A urmat comunicarea noastă, Szathmari: From a War Photographer to a Ruling Prince's Court Painter and Photographer ce a fost însoțită de proiecții și a suscitât interesul unanim al asistenței. La finalul prezentării, am oferit președintei societății, doamna Anna Auer, medalia și diploma „Carol Pop de Szathmari – martor al epocii”, emisă cu prilejul expoziției omonime organizată la Muzeul Militar Național de doamnele Cornelia König și Viorica Neagu în anul 2002. La acestea am adăugat și catalogul expoziției respective. Gestul acesta de curtoazie a fost salutat cu mult entuziasm.

În partea a doua a sesiunii au susținut comunicări Emöke Tomsics de la Muzeul Național Ungar din Budapesta, The Authenticity of the Artist and the Accuracy of Information. Mutual Influences of Creative Art and Photography in Event Representation in Hungary in 1860s; Steven F. Joseph, cercetător independent din Bruxelles, Simonau & Toovey: The Introduction of Photomechanical Printing to Belgium, 1860-1873; Katalin Bognár de la Muzeul Național Ungar din Budapesta, A Repository of Socialism: The Photographic Postcard Archive of the Hungarian Art Foundation's Publishing House. Cu aceasta, prima zi a congresului s-a încheiat.

A doua zi a fost consacrată exclusiv secolului XX. Sesiunea s-a deschis cu lucrarea The Russian Photographs of Sergei Mikhailovich Prokudin-Gorskii, Alexandr Rodchenko and Margaret Bourke-White susținută de Katherine Hoffman, decan

și profesor la Departamentul de Arte al Colegiului St. Anselm de la Manchester, USA. A urmat Giuliana Scimé, istoric și critic de artă de la Universitatea Catolică „Sacro Cuore” din Brescia cu tema Luigi Veronesi, the Essence of Experimental Avant-Garde Art; Tamara Berghmans, cercetător la Rijksmuseum din Amsterdam a vorbit despre Belgian Identity and Style in Photography in the Fifties iar Tim Otto Roth, cercetător de la Oppenau, Germania, a susținut o interesantă comunicare intitulată This is not a Photograph – Some Remarks on the Photogram as a Picture. După o scurtă pauză, Liz Wells, director al Centrului de Cercetări pentru Pământ/Apă și Arte Vizuale de la Universitatea din Plymouth, Marea Britanie, a susținut comunicarea Revisiting Photography as Art iar Johan Swinnen, profesor de istoria artei contemporane de la Universitatea Vrije din Bruxelles, Interdisciplinary Essays on Photographs as a Humanistic Discipline.

Timp de 40 de minute s-a desfășurat adunarea generală anuală a ESHPh unde au fost prezentate raportul de activitate și situația financiară pe anul ce se încheia ca și proiectele pe anul următor.

Lucrările sesiunii au continuat după-amiază cu următoarele comunicări: Photography and Photographers in Concentration Camps and Ghettos during World War II de Ben Baruch Blich, lector la Academia de Arte și Design Bezalel din Ierusalim; Leni Riefenstahl: The Photographer of the Past de Luc Deneulin, istoric

de artă de la Universitatea Vrije din Bruxelles; „It needs more work”. Initial Thoughts on a First Photo de Christoph Schaden, istoric al fotografiei din Köln; Photography. Modern Times and Everyday Life in the Big City. Printed Pictures in the German Press from 1892 to 1914 de Thomas Friedrich, curator al Lunii Europene a Fotografiei din Berlin.

Octogenarul fotograf de presă al firmei Magnum, Erich Lessing, cu un palmares impresionant – o adevărată legendă vie a reportajului fotografic - a conferențiat despre Reportage: dr. Erich Salomon – Martin Parr, captând interesul sălii prin volubilitate și umor. Apoi, Monika Schwaerzler, cercetător principal la Departamentul de Cultură Vizuală a Universității Webster din Viena a vorbit despre Rhetoric and Pictorial Logic of Close-ups and their Use in Print Media.

Sesiunea s-a încheiat cu încă o masă rotundă cu tema The Development of Photography with Regard to Emigration (Historical) and Migration (Future) unde moderator a fost vicepreședintele ESHPh, Uwe Schögl.

În serile fiecăreia dintre zilele congresului au fost organizate programe speciale pentru participanți : o vizită la Muzeul Albertina unde dr. Maren Gröning ne-a prezentat expoziția Die Weite des Eises. Arktis und Alpen seit 1860, cu fotografii din expediții polare efectuate de exploratori austrieci sau cu peisaje montane. A fost vizitată apoi expoziția Van Gogh și am participat la vernisajul

expoziției *Wege der Moderne* ce conținea opere de artă din colecția Eberhard W. Kornfeld. Am fost apoi invitații secției de fotografie a Academiei de Arte Frumoase unde dr. Monika Knofler, director al Cabinetului de Stampe, organizase o mică expoziție cu fotografii istorice din colecția academiei iar Matthias Hermann, șeful secției, și Thomas Freiler, profesor de tehnică fotografică, ne-au prezentat activitatea studenților, laboratoarele și spațiile de lucru.

O expoziție cu vânzare de carte de fotografie fusese organizată în holul sălii de conferință.

Înainte de despărțire am fost invitat să devin membru al ESHP, precizându-mi-se că aș fi primul istoric român al fotografiei care face parte din organizație. Am acceptat, cu plăcere, această grațioasă și onorantă invitație.

*Fotografii de Manfred Litscher,
Viena și Adrian-Silvan Ionescu*